

De nya alternativa koralerna.

Förslag till Alternativa Koraler. Diakonistyrelsens förslag.

»Det har varit koralkommitténs livliga strävan att vid anskaffandet av de nya koralerna söka tillgodose såväl kravet på kyrkomusikalisk stil och värdighet som församlingens berättigade anspråk på sångbara melodier», heter det i förordet. Kommitténs strävan har onekligen krönts med oväntad framgång.

Några av melodierna äro ju gamla bekanta, t. ex. 673. Att denna utomordentligt vackra melodiform upptagits kommer säkerligen att glädja många. Andra gamla, mer eller mindre kända melodier (t. ex. 601 o. 667) ha måst undergå en del förändringar för att passa till den nya uppgiften.

Enligt förordet äro de flesta melodierna dock nykomponerade. Ton-sättningarna ha använt olika stilar. Här finnes såväl strängt kyrkliga som mera subjektivt betonade melodier. Kommitténs uttalande »att en del utpräglad subjektivt färgade texter icke synas vara betjänta med melodier i alltför sträv kyrklig stil» är utan tvivel alldeles riktigt. Sålunda vore det meningslöst att ha en kärv kyrklig melodi till en sådan text som »Jag är en gäst och främling». Om alternativens utsikter att kunna »slå igenom» är ju svårt att yttra sig, men nog förefaller det, som om flertalet skulle kunna ha förutsättningar härför. En sådan melodi som 594 kan måhända få det svårt, när det gäller att erövra popularitet. Här hade det varit lättare att få en god melodi, om man ej behövt taga hänsyn till den vanprydande textupprepningen. Samma förhållande kan konstateras beträffande 581, där den föreslagna melodien dock torde få anses lämplig.

Av särskilt intresse är försöket med blandad takt till 525, 651 och 667. Dessa melodiförslag ha ju tidigare presenterats i musik-bil. till denna tidskrift. De ha emellertid vunnit betydligt i sångbarhet genom taktförändringen. Det finns nog flera fall, där växling av taktart skulle varit till fördel t. ex. vid »Hem, hem, mitt kära hem» i 654, där notvärdena nu taga en ganska obetydlig hänsyn till texten. Annorlunda är det i den gamla melodien; men även där är det svårt att strängt iakttaga notvärdena. I båda fallen skulle man genom ett stycke blandad takt kunna ge texten en god deklamation. Något liknande gäller om första frasen i 506. Koralbokens tidsvärden för noter och pauser böra givetvis vara så beskaffade, att de kunna följas »till punkt och pricka», vilket skulle vara till stor fördel för församlingssången. Det vore önskvärt, att detta beaktades vid en blivande koralboksrevision.

Man har väl närmast tänkt sig detta häfte som ett tillägg till 1921 års koralbok. I så fall är det ju helt naturligt, att detta satt sin prägel på arbetet, t. ex. beträffande noternas utseende (är det så lämpligt med dessa hel- och halvnoter?) samt harmoniseringen. Beträffande en gregoriansk och en folkvisemelodi har man dock beträtt nya vägar med mycket gott resultat. Även de övriga koralernas harmonisering är i flesta fall mycket god, även om man stundom skulle önskat den en smula tunnare och tillika lugnare; framför allt gäller detta sådana melodier som 605,

vilka inbjuda till ett raskare tempo. Men även dylika önskemål kunna ju förverkligas vid en framtida revision av hela koralboken.

Emellertid vore det nu högeligen önskvärt, att dessa alternativa koraler finge användas samt att vederbörande toge hänsyn till det lilla påpekande, som avslutar häftet.

A. R.

Alternativ eller icke till Nya psalmer.

Nedanstående har tillställts Tidskriften med begäran om införande, vilken begäran Red. velat efterkomma, ehuru den ej delar Förf. synpunkter i det väsentliga, varom ock en efterskrift vittnar.

Från den dag, då »Nya psalmer» genom Kungl. kungörelse den 12 sept. 1921 anbefalldes att »försöksvis brukas vid den allmänna gudstjänsten» och andra heliga förrättningar och till den dag i maj 1934 då tillkallade sakkunniga framlagt förslag till alternativa koraler för vissa av »Nya psalmer» ha icke fullt tretton år förrunnit. Och dock har under denna tid en kris inträtt i den kyrkligt-religiösa sången, som enklast kunde uttryckas med Luthers bekanta slutreplik vid religionssamtalet i Marburg: I haven en annan ande än vi. Det är som hörde man dessa ord genom gravhällen vid en ekumenisk pelare i Uppsaladömen.

Den djärva och strålände tro på en inomsvensk ekumenik, som vann en löftesrik seger genom att lyckas ge den andliga visan hemorts rätt inom kyrkmurarna, har visat sig vara så pass levande verksam, att biskop Eklunds psalmboksförslag (som dock synes vara tilltaget med bred marginal för säkert väntade gallringar) innehåller samtliga »Nya psalmer» minus tre.

Men de förhoppningar, som genom den i samband med nya psalmer utgivna koralboken väcktes, att den enkla andliga visan skulle få en bredderlig plats bredvid den gamla kyrkopsalmen i de landsändar, där den kyrkogeografiskt hörde hemma, ha grundligt decimerats genom sakkunnigas i år utgivna förslag till alternativa melodier. Hur pass alternativa dessa melodier äro avsedda att vara, visa de sista raderna i detta förslag, som rubricerar ett 40-tal koraler i 1921 års »tillägg» som melodier, vilka »icke lämpa sig för högmässan».

Hur medlidsamt än ett försök måste bli betraktat att i ordets egentliga bemärkelse bryta en lans för den andliga visan, så måste det dock i all enfald och uppriktighet ske.

När Nathan Söderblom som den drivande kraften (ty utan honom hade det väl aldrig skett) lyckades öppna kyrkportar och väderlådor för väckelsesångerna från det sista århundradet, så menade han och männen bakom honom, att dessa sånger skulle sjungas på *sitt eget tungomål* i främsta rummet å de orter och av de menigheter, där de icke voro några »nya» psalmer utan gammal kär tradition. Den store ekumenikern ville med andra ord göra kyrkan hemvarm för en mängd folk, som i templet